

El nom propi

Si no t'esmenten, no existeixes. Si no poden relacionar-te amb algú important, és que tu tampoc no ho ets

14 de juny de 2001

Ens omplen el cap de noms, tot són noms de persones importants que han fet coses importants: Marie Curie, Josep Pla, Hitler, Bill Gates, Shakespeare, Garzón. Per si no en teníem prou, s'inventen nous noms de persones importants. I no em referesc a la meua Cristina, que era una balena, ni a Hamlet o Superman. Em referesc als fills de Gran Hermano que no foten res, però ja sonen com els noms de persones importants. Em referesc als altres fills, els dels famosos, que arrossegueu les càmeres cap a la seva joventut i les seves aventures absurdes i urbanes. I també hi ha tots aquells que, no se sap ni com, col·lapsen televisions i revistes. Llavors nosaltres mesclam Fran i Tita Cervera i Tamara i Chabeli i Rociïto i Hemingway i Lucía Etxebarria i Kennedy i Charles Chaplin i Alessandro Lecquio i Ana Torroja i Fayna i George Clooney i Margarita Xirgu i Irene Polo i Lawrence d'Aràbia i Mussolini i Juliette Binoche i Blai Bonet i Greta Garbo i Javier Sardá i Vilallonga i Villalonga i el Dr. Katz. I és clar, ens quedam molt quiets amb el nostre nom fregant-nos subtilment els llavis.

L'escopim. I no sona a res, no diu res. Els nostres amics intenten comparar-lo amb un nom conegut. Amb Jaqueline de la Vega per la piga que les dues tenim vora la boca, o amb Ingrid Rubio i Beth Orton, vés a saber per quin aire de què; Mercè Rodoreda perquè m'agrada escriure i Boris Vian per la manera com escric. El primer que m'ho va dir va ser en Guillem, quan li vaig deixar *Novembre*. Ara m'ho han dit els meus padrins belgues, per *Le bus*, amb què vaig guanyar el Maupassant, mots passants. Tots tenim influències. El curiós del cas és que, fins ara, jo mai no havia llegit Boris Vian.

Més tard

No vull que els missatges arribin importunant-te mentre dines o prens un cafè amb els amics. No vull que avisin amb aquell xiulet estúpid, ni que canviïn amb quatre mots la teua vida, feta de dinars i cafès amb els amics. Però quan sóc en un bar, arriben tots els missatges, bip-bip, un aquí i, dos segons més tard, un altre allà, bip-bip. Per això no tenc mòbil.

Juan José Millás també se'n fotia d'aquells missatges inoportuns, i ara hi ha caigut com tothom, duu mòbil amb un cert orgull. Els seus *Articuentos* són al carrer, passeig de Gràcia avall, s'amaguen entre els altres llibres de la Fira. I jo els trob, els *Articuentos*, una mica sorpresa, i sent que me tremolen les mans, no sé si de ràbia, d'inquietud o d'impaciència. Les mans passen les primeres pàgines. És capaç, pensava, i tant que ho és. Ni tan sols m'havia dit que el llibre ja s'havia publicat. Llegesc. Ni tan sols m'ha esmentat a la presentació.

Però llavors els meus ulls ensopeguen de cop amb el meu nom accentuat a la u. I gràcies. Duu l'accent, però és el meu nom. I gràcies. Deixen el llibre on era, les meves mans, i jo sospir alleujada. I ja està. Els missatges plouen a les butxaques alienes, inunden butxaques que no són les meves i a les meves, les mans.

No els fa vergonya, mostrar públicament aquesta fam de comunicació, aquesta set d'informació, aquest reclam d'atenció? Els missatges cauen a terra i rodolen sota els nostres peus i enfanguen bars i cafeteries, restaurants i botigues, bip-bip. Semblen males notícies. En tot cas, són notícies impertinents.

Juan José Millás el 1979, quan Lluïcia Ramis tenia dos anys. Foto: Elisa Cabot

Abril de 2014

Hi va haver un temps en què no existien ni Twitter, ni Facebook, ni WhatsApp, aquells expenedors de noms propis i impropis que acabarien interrompent-nos amb missatges que ja no fan bip-bip, sinó un altre so característic. Però ja ens anàvem preparant: coneixíem la intimitat de persones que no ens importaven, adquiríem informació prescindible a la televisió, com ara l'adquirim a les xarxes mal anomenades socials, individualistes.

"Si no t'esmenten, no existeixes", semblaven dir-nos. Si no poden relacionar-te amb algú important, és que tu tampoc no ho ets. En acabar la carrera, vaig ajudar un professor de literatura a compilar els *articuentos* que Juan José Millás havia publicat durant deu anys als diaris. Quan va sortir el llibre, vaig anar a mirar, morta de vergonya, si el professor m'havia esmentant als agraïments. Era la passa prèvia a l'egosurfing, el gest de cercar-se un mateix a Internet. De posar el teu nom i veure què hi surt, què se'n diu.

El nom propi acabaria convertit en una marca, i les marques han de promocionar-se, se'ls ha de donar publicitat. L'estratègia de màrqueting seria la nostra veu. Molts acabaríem esventant el nostre nom, publicant informació prescindible, importunant els altres amb missatges sense aturall - bip-bip, hey there!, ola ke ase-. Per sentir que hi som.

* Quan vaig arribar a Barcelona, ara fa 18 anys, vaig encetar uns quaderns on apuntava les meves impressions sobre el món que descobria: la dificultat per trobar feina, les penúries econòmiques, la mort d'alguns amics, la mort d'altres amb qui no tinguérem temps de ser-ho, la convivència, enamoraments inversemblants, però també la ràbia per la situació política, les ganes de viatjar i fer mil coses, l'angoixa de no poder tenir-ho tot, la impressió inquietant que no hi havia futur. He passat aquí la meitat de la meua vida, torno a ser major d'edat. He emplenat desenes de quaderns, i el present -aquell futur poc clar- ha resultat ser una versió calcada del passat en paper carbó, que sempre embruta. Els qui s'estranyen per la precarització, la crisi i l'actuació dels dirigents, o tenen mala memòria (com corroboren els imputats quan han de declarar), o no han sabut llegir allò que els envoltava. En tot cas, estava escrit.